

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVÁR, 1952. február 12. kedd. A R A 2 0 B A N I IX. ÉVFOLYAM, 35. SZÁM.

A társulások szervezése élenjáró feladat

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének 1949. márciusi teljes ülése megmutatta, hogy a mezőgazdaság szocialista átalakításában nagy jelentősége van a dolgozó parasztok társulásának. A társulások hozzásegítik a dolgozó parasztokat ahhoz, hogy bőségesebb, jobb minőségű terméseredményt érjenek el, ugyanakkor pedig kollektív munkára nevelik őket. A Párt utmutatásait követve, a dolgozó parasztok százezrei alakítottak társulásokat, s a GTA-k segítségével művelték meg földjeiket, amelynek révén sokkal nagyobb terméseredményeket értek el, mint a nád-rágszji-keskeny földeken egyéni munkálkodó parasztok.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége 1951. szeptemberében újabb határozatot hozott, amelyben rámutatott arra, hogy az eddigi társulások nehézségekkel küzdöttek, aminek következtében nem is mutathattak fel kellő eredményt. A régi társulások csupán egy-egy bizonyos kampány, tavaszi, vagy őszi szántás és vetés elvégzésére alakultak, a munka teljesítése után pedig felbomlottak.

A régi társulásoknál tapasztalt hibák kiküszöbölésére a Román Munkáspárt újabb segítséget adott a dolgozó földműveseknek. Megmutatta a helyes utat, a Szovjetunióban ismert társulások formáját, amelyek állandó jellegűek. Ezek a társulások az elvégzett mezőgazdasági kampány után nem bomlanak fel, hanem továbbra is megmaradnak; a tagok közösen végzik a terménybetakarítást. A társulásba vitt föld nagyságának arányában részesülnek a közös termésből. Eme társulások munkáját vezetőtanács irányítja, amelynek tagjait a társulásba tömörült dolgozó parasztok közgyűlése választja meg. A társulások alapszabály szerint működnek, terv szerint.

Az állandó jellegű társulásokba, mint a többiekbe is, csak szegény- és középparasztok léphetnek be. Nem lehetnek a társulás tagjai kulákok és üzérek, olyan emberek, akik mások kizsákmányolásából élnek.

Az állandó jellegű társulások jelentős nevelő szerepet töltenek be. Közösségi munkára, közösségi szellemre nevelik a tagokat és arra ösztönzik őket, hogy kollektív gazdaságba tömörüljenek.

A társulások létrehozására nagy gondot kell fordítani. A

gép- és traktorállomások dolgozóinak feladata az, hogy a dolgozó földműveseket állandó társulások megalakítására mozgósítsák. A GTA-k dolgozóinak viszont nagyarányú segítséget kell kapniok a néptanácsoktól és az összes tömegszervezetektől.

Kolozsvár-tartomány területén az utóbbi hónapok folyamán számos új társulás alakult, közöttük több állandó jellegű. A Zsibó-rajoni Göröcsényi községben a társulásba tömörült dolgozó parasztok olyan jelentős sikereket értek el, hogy teljes egészében meggyőződtek a közös munka előnyeiről, s most társulásukat, kollektív gazdasággá kívánják átalakítani. A Dész-rajoni Nagyilonda községben most létesült állandó jellegű társulás. A Torda-rajoni Aranyoslóna faluban folyik a szervezőmunka. Ebben a rajonban több helyen is alakul állandó jellegű társulás.

A Kolozsvár-tartományi gépállomások azonban nem mutathattak fel elég nagy eredményt, mert a néptanácsok nem támogatták kellő mértékben a traktoristák szervező munkáját. Így például a Kolozsvár-, Szamosújvár- és Enyed-rajoni néptanácsok nem tulajdonítottak kellő fontosságot a társulások kérdésének. A bonchidai gépállomás vezetősége nagy összeget költött arra, hogy szervező munkát végezzen a dolgozó földművesek között. Ezzel szemben a borsai, fenesi és szamosfalvi községi néptanácsok például még annyiban sem támogatták a szervező traktoristákat, hogy az illető községekben gyűlést hívtak volna össze. Hasonló hibát követett el a tartomány több, községi néptanácsa is.

Az állandó jellegű társulások szervezése élenjáró feladat. A társulások újabb, jelentős lépést jelentenek a szocialista mezőgazdaság megteremtésének útján. Ennek tudatában kell támogatniok a néptanácsoknak a szervező munkát végző traktoristákat. A néptanácsok hassanak oda, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkálatok megkezdéséig minél több faluban alakuljanak társulások, minél több társulási földet szántsanak a gépállomások traktorai. A MNSZ helyi szervezeteinek is elsőrendű feladata, hogy a magyar dolgozó földművesek sorában tevékeny felvilágosító és szervező munkát végezzenek, az állandó társulásokba való belépés érdekében.

Önkéntes munkával, adakozással a kulturotthonba is bevezették a villanyt. A falu dolgozói most a kulturotthonban töltik az estéket, olvasgatnak, beszélgetnek, vitáznak, rádiót hallgatnak. A villamosítás munkálataiban dicsőretré méltóan kivették részüket Antal János, Sándor György és sokan mások.
Lőrincz István levelező

Önkéntes hozzájárulással vezették be a villanyt a kulturotthonba a mérai dolgozó parasztok

A Párt és a tömegszervezetek harca a villamosításért győzelemmel végződött Mérán is. Esténként az utcákat és sok helyen bent a házakat is ragyogó fény világítja meg. A villamosítási munkálatokban a szegény- és középparasztok jelentősen kivették a részüket. Önkéntes munkával segítettek a villanyzerelésnél, hogy hamarabb hozzájuthasson a falu a villanyvilágításhoz.

Diszünneppé zárt a fővárosban Ion Luca Caragiale centenáriuma

Népköztársaságunk dolgozó népe országsszerte megünnepelte a román irodalom klasszikusának, I. L. Caragiale születésének 100-ik évfordulóját.

A RNK Akadémiája ünnepi gyűlésen emlékezett meg Caragiale-ról. Az ünnepi gyűlésen résztvettek az Akadémia tényleges és levelező tagjai, élükön Dr. C. I. Parhon tanárral, az Akadémia díszelnökével; Mihai Beniuc és Traian Selmaru, a RNK Írószövetségének titkárai, valamint a Caragiale Centenarium Országos Jubileumi Bizottságának számos tagja. Jelen voltak továbbá az ünnepekre meghívott külföldi írók küldöttségei, élükön a szovjet írók küldöttségével, amelynek tagjai Arkadij Pervecsev és Georgij Gulija.

Traian Săvulescu tanár, az Akadémia elnöke, megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy irodalmi alkotásaink a marx-lenini tanítások szellemében történt újértékelésnek keretében — az RNK Akadémiája az egész néppel együtt ünnepli a nagy Caragiale-t, a burzsoá földesuri rendszerben agyonhallgatott író, akit ma a dolgozó nép teljes mértékben értékel. Camil Petrescu akadémikus „Caragiale műveinek társadalmi jellege”, Victor Ef-

timiu akadémikus „Caragiale és kora”, továbbá Maria Bănuș író „Ion Luca Caragiale műveinek időszerezése” címen tartottak előadást.

A Caragiale születésének 100-ik évfordulója alkalmából rendezett ünnepek sorozata a RNK Atheneumban rendezett diszünneppé zárt. A centenáriumi diszünneppé résztvettek a RMP vezetői, a kormány és a Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának képviselői, a diplomáciai kar, a külföldi írók küldöttei, valamint művészeti és kulturális életünk képviselői, sztahanovisták, élmunkások és diákok.

Az ünnepi gyűlés díszelnökségének megválasztása után Mihai Sadoveanu akadémikus, az Országos Jubileumi Bizottság elnöke nyitotta meg az ünnepi gyűlést, majd Călinescu akadémikus mondott beszédet. Ezután a közönség lelkes éljenzése közepette Arcadij Pervecsev, a szovjet írók küldöttség vezetője emelkedett szólásra.

Utána M. Beniuc elvtárs, a RNK Írószövetségének titkára felolvasta a Koreai NDK és az Albán NK íróitól kapott táviratokat, akik személyesen nem jöhettek el a centenáriumba. Beniuc elvtárs ezután bejelentette, hogy az ünnepekre

meghívott olaszországi haladó írók sem jöhettek el, mert a néparuló olasz kormány megtagadta számukra a kiutazási engedélyt.

Ezután Ojan San-Cun (Kínai Népköztársaság), majd Leon Przemski (Lengyel Népköztársaság), Jiry Marek, (Csehszlovák Köztársaság), Sagdarzsáv Natogdol (Mongol Népköztársaság), Bölöni György (Magyar Népköztársaság), Andrej Sztójánov-Guljaszki (Bolgár Népköztársaság), Henry Péter Mathis (Svédország), Louis Paron, (Belgium), Melpo Axioti, (Görögország), Arvo Turtiainen (Finnország), Hans Cristian Scherfig, (Dánia), Stefan Hocheiner (Ausztria) és Mimi Sverdlup Lunden, (Norvégia) emelkedtek szólásra.

A népi demokratikus országok íróinak, valamint a kapitalista országok haladószerű íróinak üdvözlését hatalmas tapsfogadták. Az ünnepi gyűlés művészi műsorral zárult.

A Nagy Nemzetgyűlés Elnöki Tanácsának rendelete alapján a fővárosi Nemzeti Színház a jövőben „Ion Luca Caragiale Nemzeti Színház” nevet viseli.

Ujitások alkalmazásával biztosítják a terv megvalósítását a kolozsvári „Metalurgia” szövetkezésben

Az utóbbi hónapok során számos olyan ujitást és ésszerűsítést alkalmaztak a kolozsvári „Metalurgia” termelőszövetkezet dolgozói, amelyek nemcsak a termelés mennyiségi és minőségi fokozását segítik elő, hanem hozzájárulnak az önköltség csökkentéséhez is és lehetővé teszik az eddig külföldről behozott, — egyes munkaszakaszokon nélkülözhetetlen — anyagok helyettesítését.

Az olvasztásnál használt külföldi kokszt, — amelynek beszerzése sok esetben nehéz feladatot jelent — Sielberleitner Aurel, József, Ferenc és Albert testvérek és Miess Frigyes újfajta eljárással a belföldön is könnyen beszerezhető motorinával helyettesítik. Ez az eljárás lehetővé teszi, hogy a külföldi koksznak mintegy 25 százalékát megtakarítsák.

Ezenkívül az önköltségi árnál 3 százalékos csökkentést sikerült elérniük. Az öntési időt naponta egy órával megrövidítették.

Rosca Teofil és Ghuritan Emil technikusok gázzal fűthető olvasztókemencéit készítették, amelyek segítségével az olvasztás folyamatát felére csökkentették. Az új kemencének még az az előnye, hogy alkalmazása lehetővé teszi a külföldről behozott kokszt és a külföldön előállított grafittegyékek megtakarítását. A kemence beállítása révén az olvasztási veszteséget 7 százalékra csökkentették.

Az öntésnél mostanig használt grafitot Bell Gyula és Hamza Gyula öntők olcsó belföldi anyaggal helyettesítették, amelyet samott és szénkeverékből állítottak elő. Az újfajta

keverék lényegesen kevesebb költséget jelent az öntési eljárásnál.

Sielberleitner Albert, Juca Ion és Miess Frigyes új módszert dolgoztak ki az öntött vasforrasztópálcák előállításánál. Az új eljárás lehetővé tette a külföldi behozatal mellőzését, s ezzel az önköltségi árat mintegy 20 százalékkal csökkentették.

A „Metalurgia” termelőszövetkezet dolgozói közül még számosan alkalmazták ujitásokat és ésszerűsítéseket. A dolgozók minden igyekezte oda irányul, hogy a lehető legjobb feltételek mellett, egyre több, minőségileg jobb és olcsóbb ipari terméket állítsanak elő, mert ezzel elősegítik az ötéves terv megvalósítását.

A tordai üvegyárban növekedik a versenyzők száma

Ötéves tervünk második évi előirányzatának sikeres teljesítése központi feladata a tordai üvegyár dolgozóinak. Ennek érdekében a párt-szervezet ösztönzésére idejében megvitatták a tervfeladatok teljesítésének és teljesítésének a feltételeit. A

termelési értekezleten egyénekre, munkacsoportokra és osztályokra bontották a tervet, s így a rájuk bízott feladatok tudatában a dolgozók egyéni munkafelajánlásokkal biztosították annak végrehajtását. A feladatvállalásokat írásba foglalták.

Ujabb összesen 1310 munkás és technikus kapcsolódott be az egyéni versenyekbe, hogy a terelőirányzat tulszárnyalásával, az előállítási árak csökkentésével, fokozott munkabiztonsággal biztosítsák új pénzünk szilárdságát.

A terményosztás óta 40 új tag lépett be a kollektív gazdaságba

A bálványosváraival „Varga Kata” kollektív gazdaságban a múlt esztendőben 36 család dolgozott. A 36 család vállaltva végezték munkáját, bőséges gyümölcsöt hozott. Az elért eredmények a kollektíván kívül szegény- és középparasztok számára kiváló meggyőző erőként hatottak. Bálványosváraiban sok dolgozó földműves meggyőződött arról, hogy jóléti, boldog, békés életet csak a kollektív gazdaságban biztosíthat maga és gyermekei számára.

A terményosztáskor egyesek nem akarták elhinni, hogy Tóth Róza és családja, akik szorgalmasan dolgoztak a kollektív gazdaságban, 36 mázsa búzát, 150 kiló rozsot, 27 mázsa kukoricát, 2270 kiló krumplit, 300 liter hort, 45 ezer lej s ezenkívül még más terményt vittek haza. Vas László, Szabó Kati Sándor és a többi kollektivisták is sok terményt kaptak. A terményosztás óta sokan beadták felvételi kérvényüket a kollektív gazdaságba. A beadott kérvények közül a kollektív gazdaság tagjai eddig 40 szegény- és középparaszt fel-

vételét hagyták jóvá. A 40 új taggal együtt ma már 76 kollektivistát készült szívvél-élelkel a tavaszi vetési kampányra. A szerszámok javítását rövidesen befejezik. A brigádokat megszervezték és minden tagnak leltárt szerint átadták a szerszámot, valamint az állatokat. Kijelölték a brigádok számára a területet is, ahol egész esztendőn át dolgozni fognak. A kollektivisták minden intézkedést betartva, alaposan felkészülnek a vetési csatára, mert tudniuk van, hogy csak így tudják sikeresen elvégezni ezt a munkát.

Max Reimann elvtárs a bonni parlamentben követelte Adenauer lemondását

Bonn csütörtökön reggel osztrómlott város képét mutatta. A bonni parlament ezen a napon kezdte meg az Adenauer-kormány tervezte katonai intézkedések tárgyalását. Lehr belügyminiszter már szerdán teljes rendőri készültséget rendelt el. A városban 15.000 főnyi rendőrséget vontak össze. A parlament épületét háromszoros rendőrkordon védi a nép felháborodásától.

A rendőrség által körülzárt parlamentben rendkívül viharos hangulatban folyt le a csütörtök délelőtti ülés. Amikor Adenauer kancellár megjelent a szónoki emelvényen, hogy kormánynyilatkozatot tegyen, a képviselők egy része ilyen kiáltásokkal fogadta:

„Háborus uszító! Aljas bérenc! Kinek a nevében beszélsz?! A rendőrség háta mögé bujlik a német nép elől! Mondjon le!”

Adenauer nyilatkozatában azt állította, hogy Nyugat-Németországnak részt kell vennie a „nyugati világ védelmében”.

Kijelentette: még nem döntöttek véglegesen a nyugatnémet hadsereg szervezetről, nagyságáról és arról, vajjon általános hadkötelezettség, vagy pedig „önkéntes jelentkezés” alapján szervezik-e meg a nyugatnémet katonai egységeket. Bejelentette: a nyugati hatalmak kihatásba helyezték, hogy az „egyenjogúság” érvényesítése érdekében későbbi időpontban hivatalosan felveszik a bonni államot az atlanti egyezmény tagjai sorába.

Adenauer azzal rágalmazta a Szovjetuniót, hogy „támadó

szándékai” vannak.

„Gyalázatos, szemenszedett hazugság! — kiáltotta a kancellár felé Max Reimann elvtárs, a Német Kommunista Párt elnöke.

Hevesen tiltakozott Adenauer rágalmai ellen Helene Wessel, a centumpárt képviselője és a nemzetgyűlés több más polgári pártokhoz tartozó tagja is.

A parlament délutáni ülésén megindult a vita Adenauer kormány-nyilatkozatáról. A szocialdemokrata párt és a szabad német párt felszólalói Adenauer politikája mellett foglaltak állást.

A Német Kommunista Párt nevében Max Reimann elvtárs szólalt fel.

„Népünk levonta a mult tanulságait — mondotta Max Reimann, — nem akar harmadik világháborút. Adenauer elismétli Hitler régi hazugságait arról, hogy a katonai előkészületek csak a béke megvédését szolgálják. Szemenszedett hazugság Adenauernek az az állítása, hogy a német népet a Szovjetunió részéről támadás fenyegeti.”

Reimann elvtárs a továbbiakban arról beszélt, hogy míg a Szovjetunió bármikor hajlandó a német békeszerződés megkötésére és Németország teljes szuverenitásának helyreállítására, a német nép háta mögött kidolgozott szerződés nyílt katonai diktatúrával sújtana Nyugat-Németországot lakosságát.

„Adenauer és Schumacher egyaránt azt akarják elhitetni Nyugat-Németország névével, hogy nincs számára más út, mint az, amely az újrafelfegy-

verkezéshez, a harmadik világháborúhoz vezet — folytatta beszédét Max Reimann — népünk azonban tudja, hogy van más kivezető út: az össznémet tanácskozás, az össznémet választások útja ez. Aki nem hajlandó erre az útra lépni, az háborút akar.

A Német Kommunista Párt narci szövetségre lép mindazokkal, akik a béke és a német egység hívei. A keretszerződés és a véderőtörvény elfogadását minden eszközzel meg kell akadályozni.

Ez egyértelmű az Adenauer-kormány eltávolításával. Vesszen a bűnös Adenauer-kormány, népünk és a béke ellensége! Vesszen az Adenauer-kormány, amely katonai diktatúrát igyekszik bevezetni! Indítványozom.

Szóltsa fel a parlament az Adenauer-kormányt, hogy haladéktalanul mondjon le Indítványozom továbbá, hogy a nemzetgyűlés válasszon új kormányt, amely a békepolitika jegyében vezeti majd Nyugat-Németország népét a német egység megteremtéséhez” — fejezte be beszédét Max Reimann

*

BERLIN. (Agerpres.) — A hamburgi rádió közli, hogy a bonni parlament február 8-án befejezte vitáját Nyugat-Németország részvételéről az úgynevezett „európai védelemben”.

Az amerikai agresszorok sugalmazására előterjesztett kormányjavaslat mellett szavazott 204 képviselő, ellene szavazott 156. Hat képviselő tartózkodott a szavazástól.

A. Ghos, India Kommunista Pártja főtitkárának nyilatkozata az indiai választásokról

DELHI. (Agerpres.) — Ajoy Ghos, India Kommunista Pártjának főtitkára február 4-én sajtóértekezletet tartott, amelyen többek között a következőket jelentette ki:

„Az indiai reakciós körök és szövetségeseik, valamint külföldi támogatóik, főleg az angol és amerikai imperialisták, összeesküvést szőnek India függetlensége és szabadsága ellen, hídfevé akarják átalakítani a Szovjetunió, Kína és a népi demokráciák ellen irányuló háborús tervekhez. Ezeket a köröket megrémítette a Kommunista Párt és a különböző demokratikus szervezetek jelöltjeinek sikere a lezajlott választásokon. Rémulten kiáltoznak egy állítólagos „vörös veszedelemtől”.

A reakció képviselői azt követelik a kormánytól, hogy foganatosítson erélyes intézkedéseket a Kommunista Párt ellen. A kormány a legutóbbi négy évben híven követte ezt a politikát.

A kormány most a reakció összes erőinek összefogásával ellenforradalmi frontot akar alakítani, hogy fokozottabb mértékben üldözze a Kommunista Pártot és a demokratikus szervezeteket.

A választások eredménye rácafojt a kongresszuspártnak arra a hazug állítására, hogy ez a párt képviseli az egész országot. Azoknak a száma, akik a

kongresszuspártt ellen szavaztak, sokkal nagyobb, mint azoké, akik mellette voltak. Ami a parlamenti mandátumok elosztását illeti, a kongresszuspárt helyzete sokkal kedvezőtlenebbül alakult volna, ha nem tudta volna kihasználni az indiai szocialista párt jobbszárnyának egységbontó aknamunkáját. A választások eredménye megmutatta, hogy csakis az Egyesült Front, amelyben részt vesz a Kommunista Párt is, lehet a kongresszuspárt legerősebb ellenfele és helyettesítheti ennek az uralmát népi demokratikus kormányral.

A Kommunista Párt a parlamenten belül és azon kívül tovább erősíti és kiszélesíti a demokratikus erők egyesült frontját. A választásokon a kongresszuspártt igen csekély szavazattöbbséget ért el. Ez legfőképpen annak a következménye, hogy a kormányon lévő párt rendelkezésre állt az egész államgépezet és a közigazgatás. Az amerikai „segélyt” illetően a Kommunista Pártnak az az álláspontja, hogy Indiának értékesítenie kell belső erőforrásait, de ha külföldi segítségre lenne szükség, ezt csakis politikai feltételektől mentesen fogadhatja el. Az amerikai segítség még egyetlen országban sem járult hozzá a gazdasági fejlődéshez.”

Kim Ir-Szen napiparancsa a koreai néphadsereg megalakulásának 4. évfordulója alkalmából

FENJAN. — (Agerpres.) Kim Ir-Szen, a Koreai Demokratikus Népköztársaság hadseregének főparancsnoka napiparancsot adott ki a néphadsereg megteremtésének negyedik évfordulója alkalmából.

Kim Ir-Szen napiparancsában köszöntötte a hadsereg katonáit, tisztjeit, táborközpontjait, partizánokat és az egész koreai népet.

A napiparancs a továbbiakban így hangzik: „Az elmúlt évben a néphadsereg, az egész koreai nép és a kínai önkéntesek támogatásával hatalmas csapásokat mért az amerikai és liszinmanista csapatokra. A súlyos csapások következtében megfűszült az amerikai agresszorok terve, hogy megkaparintsák Észak-Koreát Szer. tefoszott az amerikai technika fel-

sőbbrendűségéről terjesztett legenda. Az amerikai agresszorok súlyos anyagi és erkölcsi vereséget szenvedtek. A néphadsereg és a kínai önkéntesek győzelmei következtében és a nemzetközi közvélemény nyomására az amerikai agresszorok kénytelenek voltak megkezdeni a fegyverszüneti tárgyalásokat.

A fegyverszüneti tárgyalásokkal azonban csak álcázták agressziójuk kiterjesztésének aláválót tervét és folytatják offenzívájukat egész Korea elfoglalásáért.

Kim Ir-Szen végül a haza mielőbbi felszabadításának érdekében arra buzdítja a néphadsereg katonáit, hogy tökéletesítsék harc képességüket és készüljenek fel a döntő csapásra.

Tiltakozó mozgalom Angliában Churchill háborus politikája ellen

LONDON. (Agerpres.) — A Daily Worker című angol lap jelenti, hogy egész Angliában fokozódik a tiltakozó mozgalom Churchill háborus politikája ellen. Sheffield, Molton-Moubray és Dorset városokban a tömegszervezetek és a szakszervezetek egyöntetű határozatot követeltek, hogy az angol kormány azonnal vonja vissza az Egyesült Államoknak tett ígéretét, hogy támogatja

a Kína elleni agressziós politikát.

Cempbell, Isherwoods és Bootle városokban tömegtüntetések zajlottak le, amelyek határozatot tartottak Churchillnek az amerikai kongresszusban elmondott beszéde ellen.

Az Angol-Kínai Baráti Társaság liverpooli szervezete táviratot küldött Churchillnek és tiltakozott a koreai háboru

kiterjesztése és a Kína ellen tervezett agresszió miatt.

A villamosági szakszervezet Walton és Liverpool városi főnöke követeli az angol kormánytól, hogy azonnal járjon közbe a koreai fegyverszüneti tárgyalás megkötése érdekében.

A felsorolt eseteken kívül igen sok szakszervezet és tömegszervezet tiltakozik Churchill háborus politikája ellen.

A magyar Fehér Könyv

A magyar külügyminisztérium nemrég megjelent *Fehér Könyv* hítele okmányok gazdag tárházát terjeszti a nemzetközi közvélemény elé arról az ellenséges magatartásról, amelyet az Egyesült Államok kormánya a Magyar Népköztársaság ellen hosszú évek óta folytat. A *Fehér Könyv* a tények erejével leleplezi az imperialisták rágalmozó, uszító mesterkedéseit és bevilágít az amerikai agresszorok diplomáciájának boszorkánykonyhájába.

A könyv adatai azt bizonyítják, hogy az amerikai imperialisták galád aknamunkájukat az „X terv” alapján külügyi képviselők diplomataik útján folytatják.

Az orosz, angol és francia nyelven megjelent *Fehér Könyv* első fejezete időrendi táblázatban sorolja fel mindazokat az ellenséges cselekedeteket, amelyeket az Egyesült Államok kormánya a békeszerződés életbelézésé óta napjainkig irányított vagy szított a Magyar Népköztársaság ellen. Ebből a táblázatból megállapítható, hogy az elmúlt öt év alatt az amerikai agresszorok szakadatlanul beavatkoztak Magyarországra belügyeibe, állandó támadásokat intéztek Magyarország függetlensége ellen és rágalmak terjesztése által igyekeztek bemooskolni az egyre fejlődő népi demokrácia sikereit. Az is kitűnik a *Fehér Könyv* okmánytárából, hogy az Egyesült Államok kormánya kivétel nélkül támogat minden olyan konspirációt, amely a magyar nép ellen irányul.

Mikor a népi demokratikus államok ráléptek a szocializmus építésének útjára, az amerikai agreszorok

minden igyekezete arra irányult, hogy ezeknek az államoknak békés fejlődését a propaganda és a terror minden eszközével megakadályozzák. Ennek a célnak a szolgálatában áll az „X terv”, amelyet 1948-ban John Foster Dulles, az amerikai köztársasági párt politikai „szakértője” dolgozott ki. Ezt a célt szolgálja a washingtoni „piszkos ügyek” minisztériuma és a mult év október 10-én a Szovjetunió és a népi demokráciák elleni aknamunkák pénzlétsére megszavazott százmillió dolláros előirányzat, amely Visinszkij elvtárs megállapítása szerint az „X terv” törvényre emelését jelenti.

Az amerikai imperialisták a hitleristák leverése után azonnal megkezdtek aknamunkájukat, kétszínű játékokat.

Himmler Martin amerikai politikai ügynök az első időkben lefozott néhány náci nyilas magyar háborus főbűnöst — Szálást és Lántársait —, s azokat Magyarországra szállította. Az amerikai kémügynöknek ez a magatartása azonban csupán csalétek volt. Himmler ezeket a nyilas főbűnösöket abban az időben azért adta ki a magyar hatóságoknak, hogy ezáltal beférkőzhessenek a népi demokratikus államok bizalmába, szabad mozgása lehessen az országban a jelentős kulcszerepükben juttathassa a maga embereit. Ugyanekkor megszerezte a Gestapo irattárát s az abban szereplő kémekek és politikai kalandorokat leleplezővel fenyegetve, zsaroló módon kényszerítette őket arra, hogy az ameri-

kai kémszervezet szolgálatába szegődjenek.

A *Fehér Könyv* megvilágítja az „X terv” szerepét a Nagy Ferenc, Rajk, Mindszenty, Grösz-féle összeesküvéses ügyekben.

Kétségkívül a Rajk-per volt a leg-nagyobb jelentőségű, — valósággal új fejezetet nyitott az összeesküvéses perek történetében.

Rajk és bűntársai az amerikai imperialisták szolgái. dróton rángatott bábúi voltak. Befurakodtak a népi demokráciák vezető pártjába és vezető szerephez jutottak a köztársasági államgépezetben, s ilyen minőségükben Tito áruló bandájával összejárva, a népi demokratikus rend megdöntésére törekedtek.

A demokrácia szempontjából a Rajk-per nagy hordereje abban áll, hogy lehetővé tette bizonyos ideológiai irányzatok politikai szerepének tisztázását. Jórészt a Rajk-per következménye volt, hogy egyes népi demokratikus országokban leleplezettek nacionalista, kozmopolita irányzatok.

A *Fehér Könyv*ben közölt időrendi táblázatból láthatjuk, hogy az összeesküvéses kémekek rendre mind leleplezték s ezek elnyerték büntetésüket. Az amerikai imperialisták meggyőződhettek arról, hogy a népi demokratikus államokban minden békebonító, háborus mesterkedésük hiábavaló. Ahol maga a nép gyakorolja az államhatalmat, millió és

millió ember végzi az ellenőrzést és védi az állam biztonságát.

Az összeesküvéses kémekek leleplezése nagy anyagi és erkölcsi veszteséget jelent az őket irányító imperialista körök számára. Ilyen esetekben azután igyekeznek legalább a veszített fejsze nyelét menteni. Először is a rágalom fegyverét veszik igénybe, Előszedik régi, kopott lemezeiket: a „vasfüggönyről” és az „emberi jogokról.”

Az amerikai imperialisták másik módszere ilyen esetekben a „szerecsenmosdatás”. Sajtójuk és rádiójuk útján világgá kürtölik, hogy a leleplezett összeesküvéses kémekek a demokrácia és a kommunizmus „félelem és gáncs nélküli lovagjai”. A tények azonban rácafolnak az ilyen átlátszó hazugságokra is. A *Fehér Könyv* hítele okmányok közül a leleplezett összeesküvéses multjáról is, például az imperialisták által nagy humanitának feltüntetett Mindszentyvel kapcsolatban dokumentumokat közöl arra vonatkozólag, hogy a kémekek hiboros Imrédy híve volt, s fajgyűlöletre igzatott.

A *Fehér Könyv*ben fontos adatokat találunk arról is, hogy az Egyesült Államok kormánya háborus céljai érdekében hogyan védi a háborus bűnösöket és fasisztákat s hogyan támogatja a fasiszta szervezeteket. Az Egyesült Államok kormánya utoljára 1946 január 18-án adott ki háborus bűnöst Magyarországnak, azóta a magyar kormány minden kiadatási korcsit elutasítja. Már pedig az Egyesült Államokban igen sok

nagy háborus bűnös élvezi az amerikai vendégszeretetet. Hogy csak a leg-hírhedtebbeket említsük: Werth tábornok, a bűnös szovjetellenes háboru egyik előkészítője, Jurcsák Béla, a szálasi kormány volt minisztere, Szemák Jenő, a kommunista perek vérbírája, stb.

A magyar *Fehér Könyv* számunkra is hasznos tanulságul és fegyverül szolgál a béke megvédéséért folyó harcban. Az amerikai agresszorok nemcsak a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió, hanem a Román Népköztársaság és a többi népi demokratikus államok ellen is hosszú évek óta folytatják aknamunkájukat. Népköztársaságunk hazaárulóit épp úgy, mint a magyar összeesküvéses kémekek, az amerikai-angol imperialisták veszik védelmükbe s az ő védőszárnyuk alatt folytatják rágalmozó és uszító mesterkedéseiket. Hazánkban is minden egyes kémkedési per folyamán kiderült, hogy azt amerikai kéz kezdeményezte, s az „X terv” irányította.

A *Fehér Könyv* adatai fokozottabb éberségre intenek, különösen az imperialista államok diplomatáival szemben.

Minél jobban gyengül az imperialisták, a háborus uszítók tábora, annál kétségbeesettebb eszközökkel igyekeznek zavart kelteni a népi demokratikus államokban. Amde minden fel-forogató tevékenységük hiábavaló — a béketábor legyőzhetetlen. A hatszázmillió békealáíró az bizonyítja, hogy a népek megszívlelték Sztálin elvtárs szavait és kezükbe veszik a béke megvédésének ügyét.

T. S.

1952 január 28-tól érvényes árak jegyzéke

Kicsinybeni eladási árak, a mértékesség utáni első számjegyek a szabályozott forgalmi árak, a második (zárójelben lévő) a kereskedelmi forgalmi (szabad) árat jelzi.

FÉRFIRUHA KONFEKCIÓK

- Férfi télikabát 50353 sz. cikk, I. méret drb. 326.75 (726.25)
- Ugyanaz, II. méret drb. 340.70 (762.50)
- Ugyanaz, III. méret drb. 358.25 (799.00)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 372.45 (835.00)
- Férfi télikabát, kétsoros, (sport) 50354 sz. cikk, I. méret drb. 383.00 (598.00)
- Ugyanaz, II. méret drb. 402.25 (628.00)
- Ugyanaz, III. méret drb. 421.25 (658.00)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 440.50 (688.00)
- Férfi télikabát 50355 sz. cikk, I. méret drb. 509.10 (926.25)
- Ugyanaz, II. méret drb. 534.55 (972.50)
- Ugyanaz, III. méret drb. 560.00 (1019.00)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 585.50 (1065.00)
- Férfi nadrág dokk, I. méret drb. — (62.98)
- Ugyanaz, II. méret drb. — (66.12)
- Ugyanaz, III. méret drb. — (69.30)
- Ugyanaz, IV. méret drb. — (72.44)
- Férfi nadrág szövetből, 50027 és 50028 sz. cikk, I. méret drb. 76.50 (141.00)
- Ugyanaz, II. méret drb. 80.25 (148.25)
- Ugyanaz, III. méret drb. 84.00 (155.25)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 88.00 (162.25)
- Férfi nadrág szövetből, 50014 és 50107 sz. cikk, I. méret drb. 83.00 (145.00)
- Ugyanaz, II. méret drb. 87.00 (152.25)
- Ugyanaz, III. méret drb. 91.25 (159.50)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 95.25 (166.75)
- Férfi nadrág szövetből, 50021 és 50223 sz. cikk, I. méret drb. 87.00 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 91.25 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 95.75 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 100.00 —
- Férfi nadrág koverko mulin, 1170—71 sz. cikk, I. méret drb. 42.20 (63.03)
- Ugyanaz, II. méret drb. 44.25 (65.12)
- Ugyanaz, III. méret drb. 46.50 (69.30)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 48.50 (72.43)
- Férfi nadrág kockás koverko 50281 sz. cikk és egyszínű 1280 sz. cikk, I. méret drb. 53.00 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 55.75 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 58.25 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 61.00 —
- Férfi nadrág buggyos, 50907 sz. cikk, I. méret drb. 81.40 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 85.45 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 89.55 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 93.60 —
- Férfi golf nadrág, 50219 és 50217 sz. cikk, I. méret drb. 95.75 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 100.50 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 105.25 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 110.30 —
- Férfi golf nadrág, 50003 sz. cikk, I. méret drb. 71.90 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 75.50 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 79.10 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 81.70 —

- Férfi felöltő egysoros, 50301 sz. cikk, I. méret drb. 295.75 (380.75)
- Ugyanaz, II. méret drb. 310.50 (399.75)
- Ugyanaz, III. méret drb. 325.25 (418.75)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 340.00 (437.75)
- Férfi felöltő kétsoros, 50301 sz. cikk, I. méret drb. 306.25 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 321.50 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 337.00 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 352.25 —
- Férfi felöltő 50302 sz., I. méret drb. 269.85 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 283.35 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 296.85 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 310.30 —
- Férfi raglán 50301 sz., I. méret drb. 223.50 (458.00)
- Ugyanaz, II. méret drb. 240.00 (468.00)
- Ugyanaz, III. méret drb. 251.25 (475.00)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 262.75 (525.00)
- Férfi raglán 50908 sz., I. méret drb. 274.50 (458.00)
- Ugyanaz, II. méret drb. 288.25 (468.00)
- Ugyanaz, III. méret drb. 302.00 (475.00)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 315.65 (525.00)
- Férfi raglán 50907 sz., I. méret drb. 234.00 (431.50)
- Ugyanaz, II. méret drb. 245.70 (453.00)
- Ugyanaz, III. méret drb. 257.40 (474.50)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 269.10 (496.50)
- Férfi raglán 50906 sz., I. méret drb. 294.55 (431.50)
- Ugyanaz, II. méret drb. 309.35 (453.00)
- Ugyanaz, III. méret drb. 324.05 (474.50)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 338.85 (496.50)
- Férfi egysoros zakó szövetből, 50027 és 50028 sz., I. méret drb. 164.50 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 172.75 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 181.00 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 189.25 —
- Férfi egysoros zakó szövetből, 50224, 50225 és 50228 sz., I. méret drb. 178.00 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 187.00 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 196.00 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 204.75 —
- Férfizakó kétsoros, szövetből, 50224, 50225 és 50228 sz. cikk, I. méret drb. 180.75 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 189.75 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 198.75 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 207.75 —
- Férfizakó, egysoros, szövetből 50006 és 50009 sz., I. méret drb. 183.50 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 192.50 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 201.75 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 211.00 —
- Férfizakó, kétsoros, szövetből 50006 és 50009 sz., I. méret drb. 186.25 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 195.75 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 205.00 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 214.25 —

- Zakó egysoros, fehér koverkóból 1281-1283-1285 sz. cikk, I. méret drb. 78.25 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 82.00 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 86.00 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 89.90 —
- Zakó, kétsoros, fehér koverkóból, 1281—1283—1285 sz., I. méret drb. 81.75 (88.92)
- Ugyanaz, II. méret drb. 86.00 (96.35)
- Ugyanaz, III. méret drb. 90.00 (98.89)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 94.00 (107.30)
- Zakó, egysoros, egyszínű koverkóból, 1280 sz. I. méret drb. 98.35 (121.22)
- Ugyanaz, II. méret drb. 103.25 (127.30)
- Ugyanaz, III. méret drb. 108.25 (133.33)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 113.00 (139.41)
- Zakó, kétsoros, egyszínű koverkóból, 1280 sz. cikk, I. méret drb. 103.50 (124.35)
- Ugyanaz, II. méret drb. 108.75 (133.62)
- Ugyanaz, III. méret drb. 114.00 (138.13)
- Ugyanaz, IV. méret drb. 119.00 (144.78)
- Zakó, egysoros, muliné koverkóból 1170—71 sz. cikk, I. méret drb. 80.00 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 84.00 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 88.00 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 92.00 —
- Zakó, kétsoros, muliné koverkóból, 1170—71 sz. cikk, I. méret drb. 84.00 —
- Ugyanaz, II. méret drb. 88.25 —
- Ugyanaz, III. méret drb. 92.50 —
- Ugyanaz, IV. méret drb. 96.50 —
- Férfisapka 50219 sz. cikk drb. — (28.75)
- Férfisapka 50003 sz. cikk, drb. — (22.30)
- Viharkabát, egyszínű koverkóból drb. — (134.00)
- GYERMEK KONFEKCIÓ**
- Viharbluz egyszínű, koverkóból gyermekeknek, a felhasznált anyag mennyisége szerint 0,70 m. drb. 33.90 (47.13)
- Ugyanaz, 0,75 m. drb. 35.30 (49.55)
- Ugyanaz, 0,80 m. drb. 36.70 (51.98)
- Ugyanaz, 0,85 m. drb. 38.10 (54.40)
- Ugyanaz, 0,90 m. drb. 39.50 (56.82)
- Ugyanaz, 0,95 m. drb. 40.90 (59.24)
- Ugyanaz, 1,00 m. drb. 42.30 (61.67)
- Ugyanaz, 1,05 m. drb. 43.70 (64.09)
- Ugyanaz, 1,10 m. drb. 45.10 (66.51)
- Ugyanaz, 1,15 m. drb. 46.50 (68.93)
- Bluz gyermekeknek ecioszásekből, 90 cm széles anyagból a felhasznált anyag szerint 0,60 m drb. — (15.72)
- Ugyanaz, 0,70 m. drb. — (17.64)
- Ugyanaz, 0,80 m. drb. — (19.55)
- Ugyanaz, 0,90 m. drb. — (21.46)
- Ugyanaz, 1,00 m. drb. — (23.37)
- Ugyanaz, 1,10 m. drb. — (25.29)
- Ugyanaz, 1,20 m. drb. — (27.20)
- Bluz fehérített vászonból lányoknak 0,80 m. széles anyagból a felhasznált anyag szerint 0,90 m. drb. — (14.36)
- Ugyanaz, 1,00 m. drb. — (15.34)
- Ugyanaz, 1,10 m. drb. — (16.32)
- Ugyanaz, 1,20 m. drb. — (17.30)
- Ugyanaz, 1,30 m. drb. — (18.27)

(Folytatjuk.)

I. L. Caragiale válogatott művei — magyar nyelven, három kötetben

(Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó, Bukarest)

CARAGIALE SZÜLETÉSÉNEK

századik évfordulójára ünnepi ajándékként kapták Népköztársaságunk magyar dolgozói I. L. Caragiale, a nagy román realista író válogatott műveinek gyűjteményes kiadását, három kötetben. értékes műfordításokban. Irodalmi jelentőségén kívül — kultúrforradalmunk szempontjából is nagyjelentőségű I. L. Caragiale válogatott műveinek gyűjteményes magyar kiadása, mert Caragiale nemcsak hazánk haladó hagyományainak kimagasló képviselője, de egyben az egész haladó emberiségé, bármilyen nyelven is beszélnek, irnak és gondolkodnak.

Kimagasló irodalmi eseménye a hazai és ezen túlmenően a Magyar Népköztársasági nyelvterületnek is I. L. Caragiale válogatott műveinek magyar kiadása azért, mert a román és a magyar földesúri-tökésvilág „kritikusai” és irodalommagyarozói — látszólagos nacionalista marakadásai ellenére — teljesen egy hon pendültek Caragiale művei tartalmának tudatos meghamisításában. Míg a román burzsoázia bértollnokai Caragiale műveit, így elsősorban legkiválóbb drámai alkotásait: az „Elvesztett levél” pörébe vetkötötték alakjait a nagy realista író „politikamentes” génuszának megnyilatkozásaként próbálták beállítani, addig a magyar sovinizmus irástudó ügynekei az egész román népre jellemző, visszataszító figurákként emelték ki azokat. Amilyen aljasul hazug volt az egyik, éppolyan hazug aljas volt a másik. Az a dolgozó magyar olvasó, aki Caragiale magyarra fordított munkái közül akár színpadi alkotásainak egy kötetét, akár novelláinak és karcolatainak két kötetét veszi kezébe, azonnal meggyőződhet arról, hogy I. L. Caragiale az egykori Románia tökéletes földesúri világának, a múlt század végéig uralgató liberális korszakának legkíméletlenebb és legkövetkezetesebb leplezője volt. Nevetett, de könyörtelenül igazmondó szatirájának éte nem a konzervatívok és a liberálisok, hanem általában a román — és ezen túl — az összes más nemzetiségű kizsákmányoló osztályok és a járszagalakra került kispolgárság korlátozottsága és önzése ellen irányult. Az „Elvesztett levél” liberális ügyvédje, Cátavencu ur ugyszólván csak külső megjelenésében különbözik Trachanache úrtól, a konzervatívok főnökétől, de rothadtságában, erőszakosságában, korrupciójában, a dolgozó nép gyűlöletében, a szennyes eszközökkel való meggazdagodás vágyában teljesen azonos vele és társai-val. Caragiale nemcsak azért tette nevéssé a földesúri-tökés Románia korlátolt és kannibáli étvágygal „megáldott zsebrákjait, mert nevetve akart igazat mondani”, hanem azért, mert gyűlölte őket, mert „hazafias” szölamaiük mögött meglátta a haza elárulására és kifosztására bármikor kész hajlandóságukat, nacionalizmusuk és sovinizmusuk mögött a korrupció telhetetlen étvágyát, kifejezéseik és modoruk választékosága mögött — a kozmopolitizmus feneketlen ürességét — és mert forró, emberien érző szívének minden rokonszenvével a dolgozó nép, elsősorban a végletekig kizsákmányolt és meggyötört szegényparasztság felé hajlott. Mérhettelen utálattal fordult el a tökéletes földesúri áldemokrácia ugynevezett „szellemi életétől” is. A „Viharos éjszaka” című vígjátékának Rica Venturiano nevű újságírójában a polgári sajtó aljas és korlátolt frázislovagjában olyan típust rajzolt meg ebben a polgári költő és újságíró figurában, melynek hű másait a magyar polgári újságírás korszakából és az imperialista, nyugati sajtóból mi is ismerjük.

Caragiale hatalmas típusteremtő szelleme, kora polgári-földesúri valóságát egyszerű realizmussal tükröző írói ereje novelláiban és szinte egytől-egyig remekbe készült karcolataiban, éppoly tömörséggel és zseniális művészi megjelenítő erővel jelentkeznek, mint színpadi alkotásai. Az „Elvesztett levél”-ben, a „Viharos éjszaka”-ban, a „Leonida nemes úr és a reakció”-ban, vagy a „Mektör-lés”-ben.

A magyar caragiale-kiadás két kötetben adja olvasóink kezébe ezeket a sűrített erejű, rövidségükben is egy egész jellegzetes világot feltáró caragialei remekeket. Caragiale ezekben a tömör alkotásaiban olyan mélyértelmű szatirával és egyben félreérthetetlen célzatossággal tárja fel a tökéletes földesúri korszak multszázadi típusainak romlottságát, hogy csak megdöbbenéssel kérdezhetjük: hogyan voltak képesek a Maiorescu- és Lovinescu-féle „kritikusok”? Caragiale politikailag beállítottáru íróként jellemezni? E kell mélyednünk Caragiale műveibe, hogy tisztán láthassuk: mennyire megvolt az okuk az uralkodó kizsákmányoló osztályok tollforgató bérenceinek erre a hamisításra. Hiszen Caragiale minden novellájában, minden szatirikus karcolata egy-egy vádirat ellenük! Ha „A román bérlő” című karcolatát olvasunk, a napnál világosabban tárul szemünk elé a polgári-földesúri szentszövetség „jogrendjének”, „igazságszolgáltatásának” lelketlen gonoszsága, a velejéig kizsákmányolt szegényparaszti maradékaitalan kiszolgáltatottsága, a különböző pártokba szervezkedő, de egyazon embertelen célt követő kizsákmányolóknak a dolgozó néppel szembeni egységfrontja, Caragiale polgári kritikusi például egyszerűen „lélekábrázoló” novellaként állították be „Husvétí gyertya” című novelláját. Jól tudták, hogy miért. Azért, mert ebben a novellában Caragiale a legművészebb eszközökkel rajzolta meg az antiszemita nacionalizmus állati ábrázatát, mint ahogyan „1907 tavaszától őszéig” című művében a csontja velejéig kiszajtozott szegényparasztság lázadásával szemben teljes egészébe tömörülő liberálisok és konzervatívok vérengző bestialitását leplezi le.

HAZAI MAGYAR NEMZETISÉGI IRODALMUNK

nagy gazdagodását jelenti Caragiale válogatott műveinek háromkötetes kiadása. Mind a fordítások eléggé színvonalas gondossága, (az egyes fordítások pozitív és negatív oldalainak kiemelése e cikk keretében nem lehet feladatunk), mind a kötetek kiállításának tetszetősségét illetően az Állami Irodalmi és Művészeti Kiadó munkáját elismeréssel kell illetnünk.

Magyarul olvasó dolgozóinknak most már megvan a lehetőségük arra, hogy a haladószelemű, realista román irodalom kimagasló alkotójának: I. L. Caragianak legkiválóbb alkotásait anyanyelvükön olvassák és éppoly sajátjuknak érezhessék e nagy román író felmérhetetlen értékű szellemi örökségét, mint ahogyan a dolgozó román nép is magának érzi Petőfi, Ady, József Attila és a világ minden kimagasló, haladó szellemének alkotásait.

A három kötet szerkesztőinek és fordítóinak külön érdeme, hogy Caragiale írói génuszának bemutatásában viszonylagos teljességre törekedtek. A három kötetben megtaláljuk Caragiale jelentősebb színpadi alkotásait, novelláit és karcolatait közül pedig mindazokat a műveket, melyek félreérthetetlenül leplezik le a polgári kritikuskok hamisításait és Caragiale életművét úgy tárják elénk, amilyen valójában volt: mélységesen realista írásművészetként, mely míg a kizsákmányoltok felé szüntelenül és megalkuvás nélkül suhogtatta a gúnyt, a megvetés korhácsát, — a dolgozókat, a kizsákmányoltakat a szeretetet és a rokonszenvű áhitatos melegséggel és meggyőzőségeivel vette körül.

Ezt az igaz Caragiale, a nagy román író kimagasló alkotását olvasóink azzal a szeretettel fogadják majd, amellyel a világ dolgozói, élőkön a szovjet dolgozókkal, minden nagy és haladószelemű alkotó műveit fogadják és olvassák.

SALAMON LÁSZLO

Az évi közgyűlés újabb fejlődési lehetőségeket biztosít termelőszövetkezeteink számára

A napokban tartják meg a kisipari termelőszövetkezetek évi közgyűléseit. A szövetkezeti tagok igen nagy érdeklődéssel várják a közgyűlés napját, mert ez alkalommal kapnak majd tiszta képet arról, hogy az elmúlt esztendőben milyen munkát fejtettek ki, hogyan gazdálkodtak a szövetkezet vagyonával és milyen eredményeket valósítottak meg. Ezzel párhuzamosan felfedik azokat a hibákat és mulasztásokat is, amelyek egy egész éven át gátolták a szövetkezet fejlődését.

A kolozsvári fém- és vegyipari termelőszövetkezetek szövetségéhez tartozó szövetkezetek az évi közgyűlés alkalmával igen eredményes tevékenységről számolnak majd be. A „Metalurgia” tagjai a szovjet munkamódszerek bevezetése révén jelentősen emelték a szövetkezet jóléti helyzetét. A „December 21” szövetkezet a városi néptanács segítségével összevonta szétszórt termelési egységeinek nagyrészét, s ezzel sikerült a termelési

seget lényegesen megnövelnie. Az „Instalator” is hatalmas fejlődésen ment keresztül az elmúlt esztendőben. Tervét sikerrel teljesítette. A nagyenyedi „Otelul” az elsők között teljesítette multévi tervét. A tordai „Turdeana” is elismeréseméltó igyekezetet tanúsított az elmúlt hónapok során és tervét határidő előtt fejezte be.

Tavaly a fém- és vegyipari termelőszövetkezetek nagy gondot fordítottak a közszükségleti cikkeknek nagy mennyiségben való előállítására. Alaposan kihasználták a helyi erőforrásokat, csökkentették az önköltséget, javították a minőséget, számos javítóműhelyt létesítettek és a termelési kapacitást emelésére 19 újított és átszervezték alkalmazták.

Az eredmények mellett azonban hibák is tapasztalhatók a szövetkezet multévi tevékenységében. Az évi jelentések részletesen beszámolnak majd a szervezeti, termelési, anyagbeszerzési, pénzügyi, szakké-

pesítési, adminisztratív, kulturális és szociális téren elkövetett hibákról. Ezek után a közgyűlés megjelöli azt az utat is, amelyet Pártunk irányításával a szövetkezeteknek ebben az esztendőben követniük kell. Ugyancsak a közgyűlés határozza meg a közös gazdálkodásból eredő osztalék szétosztását is.

A közgyűlésnek igen fontos feladata olyan új vezetőség megválasztása, amely biztosítja a szövetkezet célkitűzéseinek maradéknélküli megvalósítását. A kisipari termelőszövetkezeteknek az ötéves terv végére 3-4-szer felül kell mulniok 1950. évi termelésüket és egyre jobb minőségű közszükségleti cikkekkel kell ellátniuk a fogyasztóközönséget. A feladatok mielőbbi megvalósítása érdekében a szövetkezeteknek a kisiparosok tizezreit kell bevonniuk soraikba és lehetőséget kell teremteniük arra, hogy az ötéves terv végére biztosítsák az előirányzott 50 000 szövetkezeti tag szakképesítését.

A „Vitadulci” szövetkezet dolgozói kulturális előadásokon növelik kultúr színvonalukat

A „Vitadulci” szövetkezet fejlődésével párhuzamosan emelkedik a dolgozók kultúr színvonalá is. Szövetkezetünknek ma már 40 tagu kulturcsoportja van. A szövetkezetek közötti kulturversenyeken szövetkezetünk énekkara nyerte az első díjat. Ebből is kitűnik, a művészcsoport fejlődése, amelyért dicséret illeti Kenderessy Ferencet, lelkes, odaadó munkájáért.

Kulturcsoportunk eddigi sikerei mind azt bizonyítják, hogy a dolgozók komolyan veszik a kultur munkát és megértik jelentőségét. A szövetkezet dolgozói nyolc órai munka elvégzésével szorgalmasan gyakorolnak a kulturteremben.

Szövetkezetünk klubhelyiségében minden vasárnap teadélután van, ilyenkor a kulturcsoport színvonalas műsorszámot ad. A dolgozók így emelik napról-napra művészi tevékenységüket, mellyel hozzájárulnak a kulturforradalom kibontakozásához.

Katz Hermann levelező

Javítsa meg munkáját a somkeréki kulturothton elnöke

Január 9-én Somkerék községbe megérkezett a dolgozó paraszok által annyira várt mozikaraván. Délután hat órára hirdették az előadást és a dolgozók pontosan el is jöttek. A kulturothton ajtaja azonban zárva volt. Egy óra múlva a kulturothton elnöke, Chita Gheorghe eljött kinyitni az ajtót. Ekkor azonban még nem volt lámpa és petróleum. Amíg mindezt elintézte, a dolgozó paraszok fele megunt a sötétségben való várakozást és hazament. Így aztán kevesen láthatták meg az annyira várt film vetítését.

Más komoly hiba, amely még kiküszöbölésre vár, a kulturothton rádiójának kijavittatása. Már öt hónapja elromlott a rádió és senki sem gondoskodik megjavításáról. A dolgozó paraszok pedig, annak ellenére, hogy van rádiója a kulturothtonnak, nem vehetik hasznát.

A somkeréki kulturothton igazgatója számolja fel hiányosságait és ne akadályozza ezáltal a dolgozó paraszok kulturális fejlődését.

Papp Ferenc levelező

Példát mutattak a györgyfalviak

Györgyfalván történt... Sűrű, nagy pelyhekben hullott a hó. Az utcák elnéptelenedtek, csak egy-két járókelő tünt fel a főtca kigyózó tégláiban. A falu dolgozó földművesei, családtagjaikkal együtt a doromboló kemencék körül ültek. Az öregebbek régi, küzdelmes, egykori kilátástalan életükről meséltek, s bizakodó hangon beszéltek új, boldog, egyre jobban kibontakozó jövőjükéről.

Mély csönd borult az utcákra, csak egy-egy tén, vagy borjú bőgése törte meg a csendet. Az egyik utcatordulóban Jóska Mihály, a község dohosa tünt fel. Az utcasarkon megállt és sűrűn pergette a dobütöket. Egymásután nyitott ki a házak ajtóit, báránybórsapkás dolgozó földművesek, kendőbe burkolózott asszonyok, lányok s pöttömnyi legénykék siettek a dohos felé. Jóska Mihály amikor tekintélyes embergyűrű vette körül, torkát megkészeztetve, minden szavának kellő nyomatókat adva közhírré tette, hogy délután két órakor fontos gyűlés lesz a kulturothtonban. A hirdetésny felolvasása után villámgyorsan leült a dohot majd báránybórsapkáján szemétre huzta, ferge léptekkel a következő utcakereszteződés felé indult.

Délután 2 órakor szűkebb körű ülést tartott a dolgozó földművesekkel, asszonyokkal öregekkel és fiatalokkal együtt. Megtörtént a kulturothton nagyterme. Feszült figyelemmel várták az ülés megkezdését. Nem sokáig kellett várakozniuk, mert Malta

Ádám tanító felsietett az emelvényre és a „Scanteia” vezércikkje alapján ismertette Pártunknak és kormányunknak a pénzreformmal és az árszabályozással kapcsolatos nagyfontosságú határozatát.

Rámutatót azokra a hatalmas eredményekre, amelyeket dolgozó népünk a Párt irányításával elért. Beszélt az újonnan létesült üzemek egész soráról, a kibővített gyárakról, építőtelepekről, ötéves tervünk első évének hatalmas sikereiről, villamosítási tervünk eddigi eredményeiről, a villamosított falvakról, napról-napra szépülő életükről és boldog jövőjükről, melyet Pártunk irányításával a városi és a falusi dolgozók együttesen építenek. Hangsúlyozta, hogy a pénzreform a munkásosztály hatalmas győzelmét jelenti és hogy a falusi dolgozóknak minden erejükkel a városi dolgozókkal kell segíteniük, minél több élelmiszert kell a városi munkások részére juttatniuk, hogy azok minél több iparcikket, mezőgazdasági felszerelést, ruhaneműt gyártsanak a falvak dolgozóinak számára...

— Ugy van! Ugy van! — zúgott végig a termen. A kommunikatok, s a leghevesítettebb dolgozó paraszok, egymásután szólaltak fel és a határozat feldolgozásának szellemében tettek vállalásokat... Jóska István párttag, Szabó János néptanácsi képviselő, Szabó György dolgozó földműves egymásután tettek lelkes vállalásokat...

Várdi Miklós alapszervezeti titkár

kár emelkedett szólásra. Azt javasolta, hogy szervezzenek csoportokat, amelyek már másnap reggel nagyobb mennyiségű terméket szállítsanak be Kolozsvárra, a városi dolgozók számára. Javaslatait nagy lelkesedéssel magukévá tették a dolgozó földművesek s a gyűlés után hazasiettek, hogy előkészítsék terményeiket.

Másnap, a kora hajnali órákban egymásután világosodtak meg a györgyfalvi hával fedett házak ablakai. Fejés után kisebb-nagyobb csoportok gyülekeztek az utcasarkokon. Atalvetőkben, kamukban, zsákokban nagymennyiségű piacra szánt élelmiszert gyűjtöttek össze. Amire kiválasztott négy mezőgazdasági termékkel megpakolt szán suhant nesztelenül Kolozsvár felé... A vármű néhány üzér várakozott. Integtek, hogy álljanak meg. A györgyfalviak ostorral nagyot suhintottak az üzér felé, a gyeploket megereszte gyorsan rohantak tova a piac irányába.

Délután, amikor a beharagzott erdőn át hazafelé tartottak, az öntudatos györgyfalvi dolgozó földművesek örömmel forgatták tenyerükben az új pénzt, az értékes pénzt, amit a városi dolgozóktól termékeik ellenében kaptak. Örömmel forgatták az új, értékes pénzt, amelyre jobban vigyéznek, mint szemük fényére...

Elhatározták, hogy az üzérrel kikapcsolással, méltányos áron az állami kereskedelmi szektor árairól hasonló összegért naponta mint több élelmiszert szállítsanak a kolozsvári piacra, a városi dolgozók olcsó és bővelő ellátásának biztosítására.

Színház - Mozi - Opera

ÁLLAMI ROMÁN OPERA:
Február 13-án, szerdán este 8 órakor: „Rigoletto.”
Február 15-én, pénteken este 8 órakor: „Faust.”
Február 17-én, vasárnap este 8 órakor: „Szevillai borbély.”

ÁLLAMI MAGYAR OPERA:
Február 12-én, kedden este 8 órakor: „Carmen.”
Február 14-én, csütörtökön este 8 órakor: „Vörös Pipacs.”

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ:
Szerdán, február 13-án este 6 órakor: „A 214 paragrafus és Záraváros éjszaka. (Ötödösztör).
Pénteken, február 15-én este 8 órakor: „A nő iskolája. (Negyvenegyedszer).

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI BÁBSZÍNHÁZ MÜSORA:
Február 15-én, pénteken délután 3 órakor: „Pilóta Peti meséi.”

MOZI:

VÖRÖS CSILLAG MOZGO:
Kék kardok. Előadások kezdete: 4 órakor. Vasárnap délelőtt 10 órakor matiné

MUNKAS MOZGO: Donyeci bányászok. Románul beszélő színes film. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Következő műsor: „A mi falunkban.”

„AUGUSZTUS 23” MOZGO: Alexander Newsky. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné. — Kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 10 órakor matiné.

HALADÁS MOZGO: Kék kardok. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. — Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné

MAXIM GORKII MOZGO: A cirkus porondján. Színes film. Magyar felirattal. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 9 és 11 órakor matiné

NÉPMOZGO (Popolar): Boldog nyár. Magyarul beszélő színes, szovjet film. Előadások kezdete: 3. 5. 7. 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné

UJ IDŐK MOZGO: Február 11-17-ig: Híradó. — A nagy barátság hónapja. — RNK atlétikai bajnoksága.

SZAMOSFALVA: Február 14-17-ig: A kapus. (Magyar felirattal.)

„DENTOCOOP” Szövetkezet megnyitotta ÓRAJAVÍTÓ OSZTÁLYÁT

Mindenemü órajavító munkát vállal. Kolozsvár, Molotov-utca 45. sz. — Virament számla: 064-045

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Nyugatról gyorsan megnövekedő felhőzet, a köd feloszlása. Többfelé főleg nyugaton és északon meginduló havazás, Mersékelj délnyugati, a nyugati határon később megélemlülő és északnyugatra forduló szél. A hőmérséklet emelkedik, nyugaton nappal olvadás. Kolozsváron hétfőn hajnalban —13 fok, délelőtt —4 fok volt, a légnyomás 759 mm., süllyed.

SZOLGÁLTATÁS GYÓGYSZERTÁRAK. Február 12-én, kedden: 2-es számú gyógyszer-tár, Dózsa György-utca 37. szám. 7-es számú gyógyszer-tár, Babes-utca 18. szám. 11-es számú gyógyszer-tár, Cipariu-utca 3. szám. 14-es számú gyógyszer-tár, Deportáltak-utja 59. szám.

ELVESZETT aktatáska iratokkal. Beszűletes megtalálót kérem Balla Ferenc, Motilor-ut 14 szám alá leadni.

MUNKAS MOZGO

bemutatja a

„DONYECI BANYÁSZOK” című nagy színes, szovjet filmet.

A film mindvégig románul beszél

Főszerepben: Lidia Smirnova, V. Drujnicov.

Következő műsor:

A MI FALUNKBAN, (román film.)

SPORT

A „TUDOMÁNY” JÉGKORONG CSAPATA MA DÉLUTÁN A MAROSVÁSÁRHELYI „SPÁRTAK” ELLEN JÁTSZIK

KOLOZSVÁR. — Ma, kedden délután fél négy órakor a Lokomotiva Vörös Hadsereg-utja 5 szám alatti jégpályáján igen érdekesnek ígérkező barátságos jégkorong mérkőzés lesz. A Tudomány együttese visszavágó mérkőzést játszik a marosvásárhelyi Spártak ellen, amely kitűnő formában játszva 15:12 arányban

győzött vasárnap a kolozsváriak ellen.

A két csapat a következő összeállításban áll ki: Tudomány: Agárdi, Adorján, Török, Császár, Takács, Kovács V., Fodor, Hajdu, Gáll. Spártak (Marosvásárhely): Zongor, Incze III., Fenke II., Fenke I., Incze I., Incze II., Toganel, Kerekes, Auer.

A KOLOZSVÁRI „AKARAT” SPORTKÖZÖSSÉG SIVERSENYZŐI NAGY SIKERREL SZEREPELTEK A 14 VÁROS VERSENYÉBEN

MUNTELE ROSU. — Az elmúlt napokban rendezték meg az „Akarat” sportközösség 14 város versenyének sibajnokságait a Muntele Rosu havasokban, amelyen a kolozsvári Akarat sportközösség versenyzői nagy sikerrel szerepeltek. A múlt-

sikló versenyben György Ferenc, a 30 kilométeres futásban Hikkel Zoltán az első, a 18 kilométeres futásban pedig Costin Jenő második helyre került. Az összpontozásban a kolozsvári Akarat került ki győztesként a szebeni és szfálinvárosi Akarat előtt.

A „FEBRUÁR 16”

kosárlabda kupa döntőjében vasárnap két mérkőzés került lejátszásra. A „Herbák János”-művek női kosárlabda csapata 33:15 (12:4) arányban győzött a Tudomány ellen, az egyetemiek férfi kosárlabda csapata pedig 51:40 (22:17) arányban győzött a „Herbák János”-művek csapata ellen.

A HADSEREG TERMÉBEN

ma, kedden este 7 órakor a rajoni ökölvívó bajnokságok három súlycsoportjában a következő döntő mérkőzések kerülnek lebonyolításra. Bantam-súlyban: Mezei—Ripka, Pehelysúlyban: Ambrus IV.—Szakács. Váltósúlyban: Urden—Serbu. A mérkőzéseket zárt ajtók mögött tartják.

CSÜTÖRTÖKÖN ÉS PÉNTEKEN

Kolozsváron országos mű- és gyorskorcsolyázó versenyt rendeznek, az ország legjobb versenyzőinek részvételével. Erre a versenyre meghívták a bukaresti, szfálinvárosi, marosvásárhelyi és csikszeredai korcsolyázókat. A két napos verseny részletes műsorát ma állítják össze.

Világosság

Szerkesztőség: Horea-ut 6. I. emelet. Telefon: 15-35. Kladohivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19-11.